

Mt 26,36–46 (Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)

„A Mester imádkozik”. Ez a címe egy evangéliumi könyvben annak a fejezetnek, amely Jézus főpapi imájával foglalkozik. Itt, a Gecsemáné-kertben is Ő imádkozik.

„Szokása szerint az Olajfák hegyére ment”. Lk 19,29.37; 21,37: virágvasárnap is az Olajfák hegyén keresztül vonult be Jeruzsálembe, azután itt töltötte az éjszakákat. Ismert hely volt a tanítványoknak, Júdás is jól ismerte (Jn 18,2), „tudta”, hogy Jézus aznap éjjel is oda megy, ezért oda hívta az ellenséges csapatot.

Jézus mindent tudott. Tudta, hogy Júdás árulja el; hogy mit tervez és hogyan gondolkodik. Megtehetette volna, hogy aznap elkerüli ezt a helyet. Azért nem tette, mert Ő végig engedelmes volt az Atyának. (Jn 6,38) – Már a főpapi imát így kezdte: „Atyám, eljött az óra...”. Korábban, amikor el akarták fogni, meg akarták ölni, nem teheték, mert nem volt itt az ideje (Jn 7,30; 8,20). De most eljött, és Jézus nem kerüli el: tudatosan megy a tanítványaival oda, ahol majd elfogják.

Három tanítványt hív maga mellé. Azokat, akiket a Tábor-hegyre is felvitt. Akik látták Őt elváltozva, és hallották az Atyától, hogy „ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok”, most láthatják Őt, mint térdre eső, gyötrődő, vért verejtékező embert – és arra kellene gondolniuk: „ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok”. Most azt kellene hallgatniuk, hogyan imádkozik. Azt kellene kérdezniük (és megérteniük): miért esett térdre, miért gyötrődik, miért mondja: „szomorú az én lelkem mindhalálig, imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek”.

Jézus az Atyával beszél. Azért könyörög, hogy az Atya akarata legyen meg. Korábban, amikor így imádkozott: „dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen Téged”, annak is ugyanez az értelme: (újra) igent mondott a küldetésére, arra, hogy beteljesítse az Atya akarátát, a mi megváltásunkat. Akkor nem volt szomorú, nem gyötrődött, most igen. Most egy csata kezdődik el: a Sátán meg akarja akadályozni, hogy az Atya akarata meglegyen: hogy Ő megdicsőüljön és a megváltás megtörténjen. – Jézus tudja, hogy a bűneinket kell magára vennie, és hogy Őt az Atya elhagyja ezért (Mt 27,46). Ez okozza a gyötrődését (elsősorban), nem a testi haláltól és a kínzásoktól való félelem.

Jézus rendszeresen imádkozott, beszélt az Atyával, de csak itt, a Gecsemáné-kerti imádságnál olvassuk, hogy térdre esett. Nem azért, hogy ezzel a saját kérését „aláhúzza”. Azért, mert neki most a saját akarátát kell feladnia, hogy az Atyáé legyen meg. Ha valaki letérdelve imádkozik, azt csak alázatból teheti, nem azért, hogy „nagyobb nyomatékkal” kérje Istent valamire.

Jézus azért könyörög, hogy az Atya akarata legyen meg – és ne az Övé, ne az emberi (testi) félelme legyen úrrá, oda tudja adni magát még arra is, hogy Isten Őt bűnné tegye és elhagyja. Ezt jelenti az, hogy ki kell innia a poharat.

„Maradjatok itt és virrasszatok” (Mk 14,34) A tanítványoknak vigyázniuk kellene vele: hallgatni, hogyan imádkozik, vele együtt kérni az Atyát, hogy az Ő akarata legyen meg. Gondolkodniuk kellene azon: ha a szeretett Fiúnak egy ilyen poharat kell kiinnia, akkor milyen ez a szeretet? Hogyan szereti az Atya a Fiút, ha neki mégis szenvednie kell? Jézus végig bizonyos volt benne, hogy az Atya szereti Őt. „Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy aztán újra visszavegyem.” (Jn 10,17). Ott, a Gecsemáné-kertben lehetett látni, mit jelent ez a gyakorlatban. Jézust angyal erősítette, Ő pedig végül teljes szívvvel tudta kimondani: „legyen meg a Te akaratom”. Így adta oda az életét – az Atyának. Ez teljessé lett be a kereszten: „Atyám, a Te kezébe teszem le az én lelkemet” (Lk 23,46).

Ez a „legyen meg a Te akaratod” győzelem. Isten győzelme: az Ő akarata lett meg, Ő küldte az angyalt, hogy erősítse Jézust és Ő ezt ki tudja mondani. És Ő győzött – akkor is, ha a tanítványai aludtak. Arra, hogy virrasszanak, figyeljék, hogyan imádkozik Jézus, nekik lett volna szükségük. Egyrészt láthattak volna valamit Isten Fiának az engedelmességéből: hogy Ő, ha kell, gyötrődik is azért, hogy az Atya akarata meglegyen. Másrészt vigyázniuk és imádkozniuk kellett volna, hogy kísértésbe ne essenek. Mert itt egy olyan helyzet készül, amit Jézus így nevez: a sötétség hatalmának ideje (Lk 22,53). „Nap mint nap veletek voltam és nem emeltetek rám kezet, de ez a ti órátok.” Ebben az „órában” látható lesz a Sátán ereje, de látható lesz Krisztus ereje is: akik Őt elfogni jönnek, az Ő szavára a földre esnek. Mégis elfogják – hogy meglegyen az Atya akarata, beteljesedjenek az Írások. A tanítványokat valóban eléri a kísértés: a próbálkozás saját erőből (Péter), majd a félelem (mindnyájan elfutottak). A három tanítvány közül Péter bemegy a főpap udvarára – János segít neki bejutni (Jn 18,16). Bemegy, „hogy lássa, mi lesz a dolog vége” (Mt 26,58), de nincs ereje megállni. Mindenkit elért a kísértés. Amíg Jézus imádkozott, ők elaludtak: nem hallották végig, nem látták végig, nem voltak összhangban vele. „Nélkülem semmit sem cselekedhettek”. Péter elképzelt bátorsága, János segítőkészsége emberi erőfeszítés volt, nem lehetett sikeres – mert itt „nem test és vér ellen” folyt a harc, nem lehetett testi erővel, fegyverekkel győzni. Átéltünk, átélünk mi is ilyet: magunkban bízunk, „ezt meg tudjuk tenni”, és mégsem; vagy „segíték a másoknak, mert a hívő mindig segít”, és kiderül, hogy amiben segítettem, az nem az Isten akarata, hanem tévút. Vagy amikor olyan szándékokkal kerülünk szembe, amik Isten-ellenesek: akadályozni akarják az evangélium terjedését, hígítják az üzenetét, és mi a saját erőnkkel, bölcsességünkkel (bölcsekedésünkkel) akarjuk legyőzni őket. Az ilyen esetekre azt mondja az Ige: imádkozzunk (2Thessz 3,1–2).

Amikor nem így teszünk, mi is olyanok vagyunk, mint az alvó tanítványok. Ilyen helyzetben is csak Jézus segíthet rajtunk. A mi erősségünk, bizalmunk az, hogy mivel Ő teljesen letette az életét az Atya kezébe, ott teljesen engedelmes tudott maradni: „Jóllehet Ő a Fiú, szenvedéseiből megtanulta az engedelmisséget” (Zsid 5,8). Könyörgött, hogy el ne fogyatkozzék a hitünk (Lk 22,32), meg tudjunk térni, és „erősíteni tudjuk atyánkfiait” (és ne a rosszban segíteni).

Milyen az a szeretet, amivel az Atya szerette a Fiút? Ilyen: a Fiú élete letéve az Atya kezébe, ott az Atya megerősíti Őt az engedelmisségre – de nem úgy, hogy megkönnyíti a dolgát. Az Úr Jézus ezt mondta: „Ahogyan engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben.” (Jn 15,9). Ő minket akar megerősíteni az engedelmisségre – de nem úgy, hogy megkönnyíti a dolgunkat. Ehhez nekünk is le kell tennünk magunkat az Ő kezébe, nekünk is ki kell mondanunk: ne az én akaratom legyen meg, hanem a Tiéd. Ez nehéz is lehet bizonyos helyzetekben. Például: a másik emberrel szemben ne én győzzek az igazammal, hanem az Úr a szeretetével; akkor is, ha ez azzal jár, hogy én alul maradok. De ha ki tudom mondani, akkor Krisztus valóban cselekedni tud, és ahogyan Ő cselekszik, abban én is megláthatom, mit jelent az Ő szeretete felém, és valóban megerősít.

Mt 16,24

Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem.”